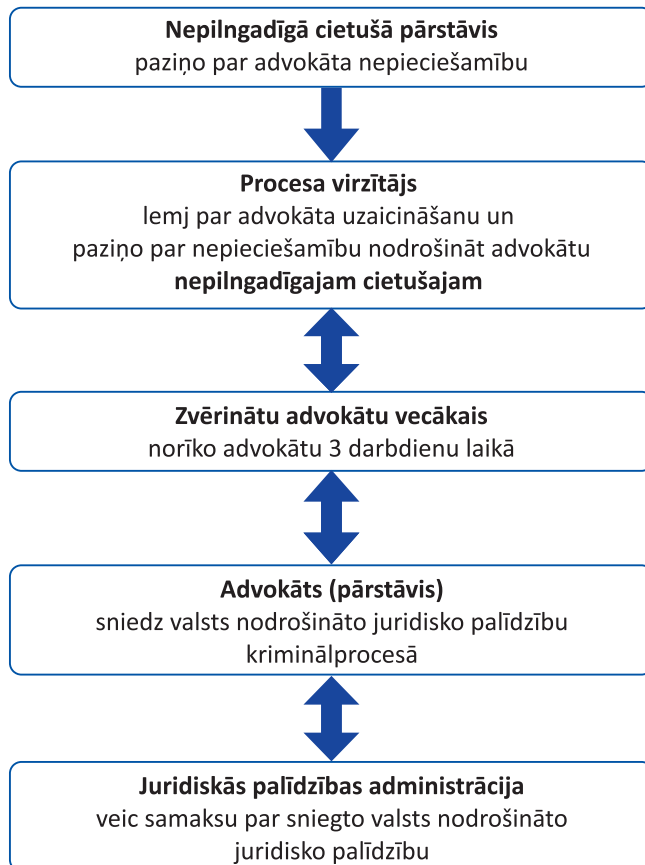

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA KRIMINĀLPROCESĀ

Nepilngadīgo cietušo **KRIMINĀLPROCESĀ** pārstāv:

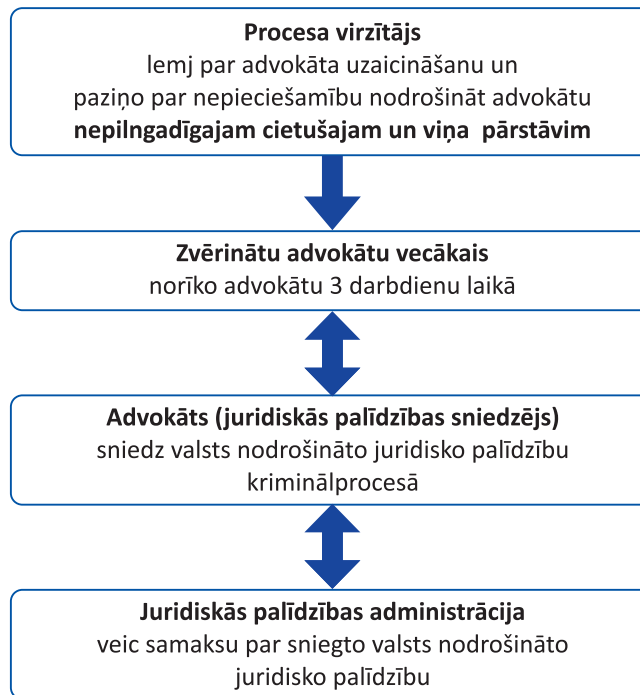
- 1) māte, tēvs vai aizbildnis;
- 2) viens no vecvecākiem, pilngadīgs brālis vai māsa, ja nepilngadīgais dzīvojis kopā ar kādu no viņiem un attiecīgais tuvinieks par nepilngadīgo rūpējies;
- 3) bērnu tiesību aizsardzības institūcijas pārstāvis;
- 4) nevalstiskās organizācijas, kura veic bērnu tiesību aizsardzības funkciju, pārstāvis.

Ja ir apgrūtināta vai citādi nav nodrošināta nepilngadīgā tiesību un interešu aizsardzība vai nepilngadīgā cietušā pārstāvis kriminālprocesā iesniedz motivētu lūgumu, procesa virzītājs (policija, prokuratūra, tiesa) pieņem **lēmumu par advokāta kā nepilngadīgās cietušās personas pārstāvja uzaicināšanu.**

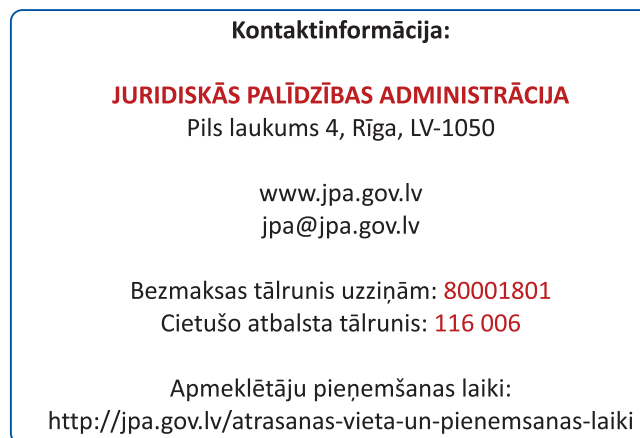

Juridiskās palīdzības sniegšana nepilngadīgajam cietušajam ir **obligāta kriminālprocesā par noziedzīgu nodarījumu:**

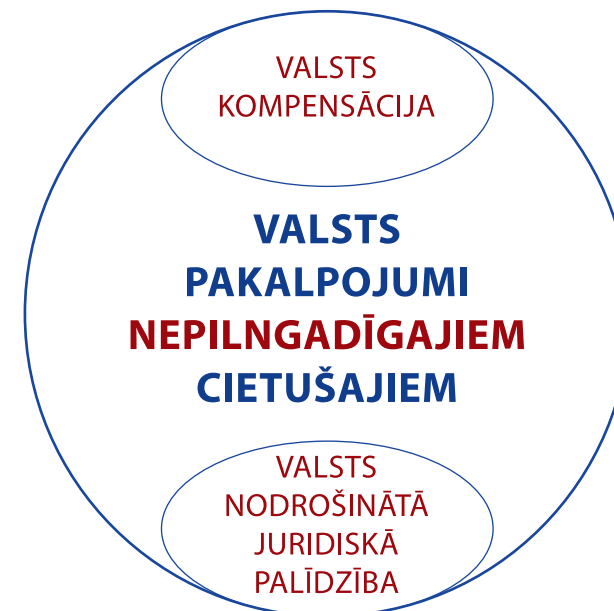
- saistītu ar vardarbību, ko nodarījusi persona, no kuras nepilngadīgais cietušais ir materiāli vai citādi atkarīgs;
- pret tikumību vai dzimumne aizskaramību.

Procesa virzītāja pienākums ir izskaidrot **cietušā tiesības kriminālprocesā.**

Juridiskās palīdzības administrācija

JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS ADMINISTRĀCIJA (JPA)

ir atbildīgā iestāde par valsts kompensācijas izmaksu likumā **“Par valsts kompensāciju cietušajiem”** noteiktajos gadījumos un kārtībā, kā arī līdzekļu, kas paredzēti valsts nodrošinātajai juridiskajai palīdzībai kriminālprocesā, apsaimniekošanu.

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

TIESĪBAS SAŅEMT VALSTS KOMPENSĀCIJU

Tiesības uz valsts kompensāciju ir personai, kura atzīta par **CIETUŠO** kriminālprocesā, ja **TĪŠA** noziedzīga nodarījuma rezultātā:

- iestājusies personas nāve;
- nodarīti smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi;
- aizskarta cietušā tikumība vai dzimumneaizskaramība;
- cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris;
- cietušais inficēts ar HIV, B vai C hepatītu.

Nepilngadīgā cietušā tiesības uz valsts kompensāciju īsteno viņa **LIKUMISKAIS PĀRSTĀVIS** (*tēvs, māte, aizbildnis*), ja nepilngadīgais cietušais ievietots:

- *audžuģimenē* – bāriņtiesas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarotā persona;
- *ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā* – institūcijas vadītājs vai viņa pilnvarotā persona.

VALSTS KOMPENSĀCIJAS PIEPRASĪJUMA VEIDLAPA

Pieprasījuma veidlapu un informāciju par tās aizpildīšanu var **saņemt**:

- pie procesa virzītāja policijā, prokuratūrā, tiesā;
- mājas lapā www.jpa.gpv.lv;
- portālā www.latvija.lv;
- JPA Pils laukumā 4, Rīgā (pieņemšanas laikos);
- zvanot uz bezmaksas informatīvo tālruni **80001801** (JPA darba laikā).

PIEPRASĪJUMAM PIEVIENOJAMIE DOKUMENTI

Ja valsts kompensācijas pieprasīšanas brīdī kriminālprocess:

- **nav pabeigts** - procesa virzītāja izziņa;
- **ir pabeigts** - spēkā stājies galīgais procesa virzītāja nolēmums, kā ar izpildu dokuments, ja galīgajā nolēmumā noteiktais atlīdzinājums par radīto kaitējumu nav izpildīts vai izpildīts nepilnīgi, **vai** informē, kuram zvērinātam tiesu izpildītājam tas iesniegts piespiedu izpildei.

PIEPRASĪJUMA IESNIEGŠANA

Aizpildītu pieprasījuma veidlapu ar tai pievienotajiem dokumentiem var **iesniegt** JPA:

- izmantojot portālu www.latvija.lv;
- nosūtot pa e-pastu, izmantojot drošu elektronisko parakstu ar laika zīmogu;
- nosūtot pa pastu;
- personīgi.

PIEPRASĪJUMA IESNIEGŠANAS TERMIŅŠ

Pieprasījumu iesniedz JPA **TRIJU GADU LAIKĀ pēc dienas**, kad persona atzīta par cietušo vai ir uzzinājusi par faktiem, kas šai personai dod tiesības to darīt.

PIEPRASĪJUMA IZSKATĪŠANA

JPA **MĒNEŠA LAIKĀ*** pēc pieprasījuma saņemšanas pieņem lēmumu par valsts kompensācijas izmaksu vai atteikumu to izmaksāt.

* nepieciešamības gadījumā JPA pieprasa papildu informāciju, apturot termiņu lēmuma pieņemšanai līdz visas informācijas saņemšanai.

LĒMUMA PAZIŅOŠANA

JPA lēmumu nepilngadīgā cietušā likumiskajam pārstāvim paziņo **rakstveidā**, nosūtot pa pastu uz pieprasījumā norādīto adresi vai e-pastu elektroniska dokumenta formā, vai izsniedz **personīgi JPA**.

VALSTS KOMPENSĀCIJAS IZMAKSĀŠANA

Valsts kompensāciju izmaksā **vienā maksājumā MĒNEŠA LAIKĀ** pēc dienas, kad pieņemts lēmums par valsts kompensācijas izmaksu, ieskaitot to pieprasījumā norādītajā kontā.

SVARĪGI!

- Lēmumu par valsts kompensācijas izmaksu vai atteikumu to izmaksāt JPA pieņem **pēc visas nepieciešamās informācijas saņemšanas** no procesa virzītāja.
- Tiesības uz valsts kompensāciju ir arī tad, ja noziedzīga nodarījuma izdarītājs **nav noskaidrots** vai **nav saucams pie kriminālatbildības**.
- Ja no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja **ir saņemta kompensācija** par nodarīto kaitējumu, valsts kompensācijas apmēru samazina atbilstoši jau saņemtajai kompensācijai.
- Valsts kompensāciju neizmaksā par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti **aiz neuzmanības** vai **nav iestājušas noteiktās sekas** (sk. “Tiesības saņemt valsts kompensāciju”).
- Cietušā likumiskajam pārstāvim ir pienākums līdz lēmuma par valsts kompensācijas izmaksu izpildei nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdiēnā pēc tam, kad viņš uzzinājis **par izmaiņām pieprasījumā minētajās ziņās** (piem., mainījies norēķinu iestādes konts, saņemts atlīdzinājums no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja), paziņot par to JPA.